



אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת וישב

האם דמות דיוקני תמצאה לכן שלי?

הגמרא במסכת סוטה מתארת, כי יוסף הצדיק החל ליפול בפני אשת פוטיפר בבואה אליו עד שניצל בדרך פלאית, וז"ל הגמרא: "באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו: יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות? דכתיב: ורועה זונות יאבד הון. מיד: ותשב באיתן קשתו".

נשאלת השאלה, אם יעקב אבינו עזר לו, מדוע יוסף נקרא צדיק וגיבור?

אלא, שאת זה הוא לא יכול היה לעשות בכוחות עצמו, כאשר היצר סגר אותו בעולם הדמיון, ומנע ממנו את הגישה אל השכל. יוסף ניצל מבית הסוהר הדמיוני הזה דרך החלון. שם נראתה לו דמות דיוקנו של אביו, וזו שנתנה לו את האפשרות לראות את הדברים במבט אחר. חשב יוסף, איך נראה מצבי בעיניי אבי, בעיניי אמי, בעיניי השבטים? וכך הצליח לברוח מעולמו של היצר.

תמיד אפשר לאדם להתרומם ולראות את הדברים מבחוץ במבט של הוריו, רבותיו או חבריו ו"לחשב שכר עבירה כנגד הפסדה" ועל ידי זה לזלזל ביצרו ולבטל את שליטתו. ממש כמו יוסף שנס "ויצא החוצה" - מעולם הדמיון.

כיצד אבא יוכל להיות דיוקן ששומר ומציל את בנו?

כתב רש"י הירש בספרו "חורב": "במרוצת השנים, אתם ההורים היו לידידים לילדיכם, לא יהיו לבן ולבת ידידים קרובים יותר מהאב והאם, והרי אף להורים אין ידידים קרובים וטבעיים יותר מילדיהם, משהתבגרו. הבן והבת ימשיכו לחיות את חייהם לעיניכם בלי להסתיר דבר, כמו בשנות הילדות וישפכו את ליבם אל ליבכם... ברם אל תתייחסו אליהם בהתבגרותם כאילו הם עדיין נער ונערה, תבינו שעתה הם זכאים להתייחסות אחרת, עליכם להפוך לידידים שלהם כדי שהם יהיו לכם לידידים..."

ואז, כאשר נפשם קשורה בנפשכם, תוכלו להניח להם, בלי אימה ופחד, לצאת אל העולם הגדול. מעבר להרים ובקעות, לארצות וימים יישאו תמיד בלבם את דמות דיוקנכם, ובשעת נסיון היא תופיע, כמו ליוסף הצדיק בשעתו, כתזכורת ואזהרה, ותהיה להם למלאך הגואל למען לא יתדרדרו ויהיו ראויים להוריהם".

אקא, קהצלחה קמשימה